بسم الله الرحمن الرحيم

ޑްރަގް ކޯޓު

މާލެ،

ދިވެހިރާއްޖެ.

ޤަޟިއްޔާގެ ފުރަތަމަ ޙުކުމުގެ ޚުލާޞާ

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 565/DC/2024
- ޤަޟިއްޔާގެ ބާވަތް: ކަނަބިސް ބޭނުންކުރުން
- ދައުވާކުރާފަރާތް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
- ދައުވާގެ ނަންބަރު: 1202/2024/DC/524
- ދައުވާލިބޭފަރާތް
  - ނަން: މުޙައްމަދު ޝާހިން (ޝާހިން)
  - އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު: A407834
  - ދާއިމީ އެޑްރެސް: މާލެ / . ދަފްތަރު ނަންބަރު ދިރ 2699
  - މިހާރު އުޅޭ އެޑްރެސް: މާލެ / ހުޅުމާލެ . ހުޅުމާލެ 05-1-133
- ހުށަހެޅުނު ތާރީޚް: 6 ނޮވެމްބަރު 2024
- ނިމުނު ތާރީޚް: 14 ޖަނަވަރީ 2025

ދައުވާގެ ހުލާސާ:

މިއީ މާލެ / ދަތުރުތަރު ނަންބަރު ދިރި 2699 މުޙައްމަދު ސާލިހު، 21 އޮގަސްޓް 2024 ދުވަހުގެ 14:33 އެހާކަންހާއިރު، ކ. ބޮޑުފުށީގައި ދައުލަތް އެންދެރި ބޯޓެއް ވ. ފީއަލީއަށް މަސްތުވާތަކެތި ގެންނަކަމަށް ފުލުހުންނަށް މައުލޫމާތު ލިބުމާ ގުޅިގެން، ފުލުހުން ވ. ފީއަލި، އުތުރު ބަނދަރު ސަރަހައްދުގައި ޕެޓްރޯލް ކުރަމުން ދިޔައިރު، މިބާ އެންދެރި ބޯޓު ކައިރިއަށް ގޮސް އެއްޗެއް ހިފައިގެން ދިޔައިރު، ފުލުހުން ފެނުމުން ބިރުން އުކާލަދީ ގޮތަކަށް މިހާގެ ހަރަކާތްތައް ހުރުމުން، މިހާ މަސްތުވާތަކެތި ގެންގުޅުނުކަމަށް ޝައްކުކުރެވޭ މައްސަލައެއްގައި، މިހާ ފުލުހުންގެ ބެލުމުގައި ގެންގޮސް، މައްސަލައިގެ ތަހުގީގައި ފުލުހުން މިހާގެ ސުވާލުކުރުމުން، މިހާއަކީ މަސްތުވާތަކެތި "ބްރައުން" (ހެރޮއިން) ބޭނުންކުރާ މީހެއްކަމަށް ބުނެ، ހެރޮއިން ބޭނުންކުރާކަމަށް އިއުތިރާފުވުމުން، ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 115 ވަނަ މާއްދާގެ (ސ) އާ ހަވާލާދީ އެ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން، ދައުވާކުރެވޭ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް އޮފީހުގެ ފަރާތުން މުޙައްމަދު ސާލިހުގެ މައްޗަށް ކޮށްފައިވާ ހެރޮއިން ބޭނުންކުރުމުގެ ކުށުގެ ދައުވާއެކެވެ.

ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތައް:

- އިބްތިދާއީ މަރުހަލާ:

1. މި ދައުވާ ކޯޓަށް ހުށަހެޅުމާ ގުޅިގެން 2024 ނޮވެމްބަރު 27 ވަނަ ދުވަހު ބޭއްވުނު އިބްތިދާއީ ބައްދަލުވުމުގައި އިންޓޭކް އެސެސްމަންޓް ހެދުމަށާއި، ޑްރަގް ކޯޓުން ކަނޑައަޅާ ފަރުވާގެ ޕްރޮގްރާމުގައި ބައިވެރިވުމާއި، އެ ޕްރޮގްރާމް ފުރިހަމަ ކުރުމަށް ބޭނުންވާ ކަމަށް މުޙައްމަދު ސާލިހުގެ ފަރާތުން އެއްބަސްވެފައިވާތީ، ޝަރުތުތަކާއެކު މިހާ ދަނޑިވަޅުގައި ބަހައްޓަމުން ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 63 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 2 ވަނަ ނަންބަރަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، މިހާގެ އިންޓޭކް އެސެސްމަންޓް ރިޕޯޓް ހުށަހެޅުމަށް 2025 ޖަނަވަރީ 08 ވަނަ ދުވަހުގެ ކުރިން މި ކޯޓަށް ފޮނުވުމަށް، މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ޤާނޫނު ގެ 63 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން ނެޝަނަލް ޑްރަގް އޭޖެންސީގެ މައްޗަށް[1] އަމުރުކުރެވިފައެވެ.

2. ދައުވާކުރާ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް އޮފީހުގެ ފަރާތުން މައްސަލައިގެ ދައުވާ ފޯމާއި ލިޔެކިޔުންތައް ކޯޓަށް ހުށަހެޅުމާ ގުޅިގެން، ކޯޓުން އެލިޔުންތައް ދައުވާލިބޭ ފަރާތައް ހަވާލުކުރި ކަމާއި، މި މައްސަލައިގައި ޤާނޫނީ ވަކީލެއްގެ އެހީތެރިކަން ލިބިގަތުމުގެ ހައްގުވެރި ކަމާއި، ސަރުކާރުގެ މަޖިލިސް ބޭއްވޭ ދުވަހާއި ހަމައަށް ޤާނޫނީ ވަކީލަކު އައްޔަނު ނުކުރެވިއްޖެނަމަ ވަކީލަކު ނުލައި ޝަރީޢަތް ކުރިއަށް ގެންދާނެކަމަށް އިއުތިރާފުގެ ނޯޓިސްދީފައިވާ ދައުވާލިބޭ މީހާ ބަލައިފައެވެ.

3. ނެޝަނަލް ޑްރަގް އޭޖެންސީގެ ފަރާތުން މުޙައްމަދު ސާލިހުގެ އިންޓޭކް އެސެސްމަންޓް ރިޕޯޓް ފޮނުވާފައިވަނީ، 2025 ޖަނަވަރީ 08 ވަނަ ދުވަހު މި ކޯޓަށް ހުށަހަޅައިފައެވެ.

[1] މިކަމުގެ ނަންބަރު 435-D1-A/2024/567 އިންޓޭކް އެސެސްމަންޓް ހުށަހެޅުމަށް ކުރެވުނު އަމުރު.

- ސަޕްލައިއަރުގެ މަޢުލޫމާތު: (ފުރަތަމަ ޗާޖު)

1. ދައުލަތުގެ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ދަފްތަރު. ނަންބަރު ދިޔަ 2699 ދުބައްވަދު ސާމާނުގެ މައްސަލަ ދައުވާ ސަޕްލައިއަރާ ހަވާލުކުރުމަށް ބޭނުންކުރިއިރު، މިސާލު 21 އޮގަސްޓު 2024 ދުވަހުގެ 14:33 އެހާކަންހާއިރު، ކ. ބިލްއެދުރުގައި ދައުވާ އުނދޫރި ބޭރުން ކ. ޕީއައުއަން މަސްތުވާތަކެތި ގެންނަކަމަށް ފުލުހުންނަށް މައުލޫމާތު ލިބުމާ ގުޅިގެން، ފުލުހުން ކ. ޕީއަލި، އުތުރު ބަނދަރު ސަރަހައްދު ޕާކިންގު ކުރަމުން ދިޔަތަން، މިސާ އުނދޫރި ބޭރު ކައިރިއަށް ގޮސް އުޅެފައި ހިފައިގެން ދިޔައިރު، ފުލުހުން ގެނެވުން ބިރުން އެކުލަވަ ގޮތަކަށް މިސާގެ ޖަމާލުތަކުގެ ހުރުމުން، މިސާ މަސްތުވާތަކެތި ގެނެގުޅުނަކަމަށް ތުހުމަތުކުރެވުނު މައްސަލައިގައި، މިސާ ފުލުހުންގެ ބެލުމުގެ ދަށަށް ގެނެވުނު، މައްސަލައިގެ ތަޙްޤީޤުގައި ފުލުހުން މިސާގެ ސާމްޕަލުކުރުމުން، މިސާއަކީ މަސްތުވާތަކެތި "ތޫލް" (ކެނަބިސް) ބޭނުންކުރާ މީހެއްކަމަށް ބެލޭ، ކެނަބިސް ބޭނުންކުރާކަމަށް އިއުތިރާފުވެ، މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 115 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ގުޅިގެން ބ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން[2] ކެނަބިސް ބޭނުންކުރުމުގެ ކުށުގެ ދައުވާ ހުށަހަޅާ ކަމަށެވެ.[3] އަދި މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 36 ވަނަ މާއްދާގެ ބަޔާންކުރާ ފަދަ ކުށެއްގެ ދައުވާއެއް މީހާގެ ނަމަށް މިސާގެ މައްސަލަ އުފުލިފައިނުވާ ކަމަށް ސަޕްލައިއަރުގައި ބުނެފައިވެއެވެ.

2. ދައުލަތުގެ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ދުބައްވަދު ސާމާނުގެ މައްސަލަ ކުރި ދައުވާގެ ޖަވާބުގައި، ދައުވާ ސާމާނާއި ޖެހޭ ކަމަށާއި، ދައުވާއަށް ތުހުމަތު ދައުވާއާއި ކަމަށާއި، ދައުވާގައިވާ ފަދައިން މަސްތުވާތަކެތި "ތޫލް" ކެނަބިސް ބޭނުން ކުރި ކަމަށާއި، އަދި ޑްރަގް ކޯޓުން ކަސަރުއަށް ފަރާތުގެ ޕްރޮގްރާމުގައި ބައިވެރިވެ، އެ ޕްރޮގްރާމު ފުރިހަމަ ކުރުން ބޭނުންވާ ކަމަށް ބުނެ، ސަޕްލައިއަރުގެ މަޖިލީހުގައި މިސާ އިއުތިރާފު ވެފައިވެއެވެ.[4] މި މައްސަލައާއި ގުޅިގެން ހުށަހެޅިފައިވާ އިންޑިކޭޓިވް އެސެސްމަންޓް ރިޕޯޓްގެ ކޮޕީއެއް ލިބިފައިވާ ކަމަށާއި، މިމައްސަލަ ކުރިއަށް ގެންދަން ބޭނުންވާ ވަކިވާނާ ނުވާ އަމިއްލައަށް ކަމަށާއި، އަދި މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 36 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ފަދަ ކުށެއްގެ ދައުވާއެއް މީހާގެ ނަމަށް އުފުލިފައިނުވާ ކަމަށް ސަޕްލައިއަރުގައި ބުނެފައިވެއެވެ.

3. ނަށަސަރަށް ޑްރަގް އެޖެންސީގެ ފަރާތުން މިކޯޓަށް ފޮނުވާފައިވާ ދުބައްވަދު ސާމާނުގެ އިންޑިކޭޓިވް އެސެސްމަންޓް ރިޕޯޓަށް ބަލާއިރު، މިސާއަކީ އުމުރުން 13 އަހަރުން ފެށިގެން މަސްތުވާތަކެތި ބޭނުންކުރުން އަށަގެ މީހެއްކަމަށާއި، އަދި މިސާގެ ކުރެވަދުގުތަކެތި މަސްތުވާތަކެތީގެ 07 ބާވަތަކަށް ޖެހިލުންވުމުން، މިސާގެ ކުރެވަދުގުތަކެތި މަސްތުވާތަކެތީގެ ތެރެން ބާވަތެއް ކަމަށާ "އެމްފިޓަމިން"، "އެމްޑީއެމްއޭ" އަދި "މެތަމްފެޓަމިން" އެކު ފައިސަލާކަން އެނގެން އޮވެއެވެ.

4. އަދި، ޑްރަގް ޓްރީޓްމަންޓް އެސެސްމަންޓުން އެނގޭތޯވެގައި، ދުބައްވަދު ސާމާން މަސްތުވާތަކެތި ބޭނުން ކުރުމަށް ދޫކޮށްލާ ފައިވާ މީހެއްކަމާއި، މިސާއަކީ ނަފްސާނީ ގޮތުންނާއި، ޖިސްމާނީ ގޮތުން އެ ރިޕޯޓުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ފަރާތުގެ ޕްރޮގްރާމުގައި ބައިވެ ގޮތުން ބައިވެރިވެ، އެ ޕްރޮގްރާމު ފުރިހަމަކުރުމަށް ފަދަ ބާރުލެއްގައި ހުރި މީހެއް

---

[2] ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011

[3] ދައުލަތުގެ ވަކީލު 2025 ޖަނަވަރީ 14 ވަނަ ދުވަހު ޑްރަގް ކޯޓަށް ދިން ބަޔާން.

[4] ދައުވާލިބޭ ފަރާތް 2025 ޖަނަވަރީ 14 ވަނަ ދުވަހު ޑްރަގް ކޯޓަށް ދިން ބަޔާން.

ކަމާއި، މުޙައްމަދު ޝާން ބައިވެރިކުރުމަށް އެންމެ އެކަށީގެންވާ ފަރުވާގެ ޕްރޮގްރާމަކީ، ޑީޓޮކްސިފިކޭޝަނަށް ފަހު، ކޮމިއުނިޓީ އިންޓެގްރޭޓެޑް ޕްރޮގްރާމްގެ 06 (ހައެއް) މަސްދުވަހުގެ ފަރުވާގެ ޕްރޮގްރާމުކަމަށް[5] އެނގެން އޮތުމެވެ.

5. މި ގަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ދެ ފަރާތުން ދެއްކި ވާހަކަތަކާއި ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔެކިޔުންތަކަށް ބަލާއިރު، މި ގަޟިއްޔާ ގެނެސް މުޙައްމަދު ޝާންގެ މައްސަލައިގައި ފުރަތަމަ ޙުކުމްކުރެވުނު، އެ ޙުކުމް ތަންފީޒުކުރުން ހިފެހެއްޓުމާއެކު، މިނޫނަސް ފަރުވާގެ ޕްރޮގްރާމަށް ޝަރުޠު ފުރިހަމަވާ މިހާރުވާ ރިހެބިލިޓޭޝަން އަދާރާގެ ދަށުން ފަރުވާގެ ޕްރޮގްރާމުގައި ބައިވެރިކުރުމަށް ހުށަހެޅި ނަތީޖާއި، ފަރުވާގެ ޕްރޮގްރާމު ފުރިހަމަކޮށްފިނަމަ، ކޯޓުން ކުރާ ފަހުގެ ޙުކުމަކުން ފުރަތަމަ ޙުކުމް ބާޠިލުކުރެވިދާނެ މިންވަރަކަށް ފުރުޞަތު އޮންނާނެ ކަމާއި، އަދި ޕްރޮގްރާމުގައި ބައިވެރިވުމުން ނުފާނަމަ، މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނުގެ 79 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ޖިނާއީ ގޮތުން އަދަބު ނުވަތަ 81 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ފަރުވާގެ ޕްރޮގްރާމު ހުއްޓުވުމަށް ނިންމައިފިނަމަ، ޤާނޫނުގެ 83 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން މިނާގެ މައްސަލަ ބެލުން ރިހެބިލިޓޭޝަން އަމުރު ނިމުމަކަށް ގެނެސް، ފުރަތަމަ ޙުކުމް ތަންފީޒު ކުރަން ފޮނުވުމަށް ކޯޓުން އަމުރުކުރާނެކަން އެނގެން އޮތުމެވެ.

ފުރަތަމަ ޙުކުމް:

ދެންފަހު، ދައުލަތުގެ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން މާލެ / ދަފްތަރު ނަންބަރު ދރ 2699، މުޙައްމަދު ޝާންގެ މައްޗަށް ކޮށްފައިވާ ކަނޑައަޅާ ބަންދުކުރުމުގެ ކުރީގެ ދައުވާގައި ފަރާތުން މަސްތުވުމުގެ "ޑޯޒް" ކަނޑައަޅާ ބަންދުކުރި ކަމަށް ބުނެ، ދައުވާގައިވާ ކުށް މުޙައްމަދު ޝާން ޑްރަގް ކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި އިޢުތިރާފު ވެފައިވާތީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނު) ގެ 115 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ކަނޑައަޅާ ބަންދުކުރުމުގެ ކުށުން މުޙައްމަދު ޝާން ކުށްވެރިވެއްޖެ ކަމަށް ކަނޑައަޅައި، މި ކުށުގެ އުޤޫބާތުގެ ގޮތުން، އެ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން މުޙައްމަދު ޝާން 03 (ތިނެއް) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ޖަލަށް ލުމަށް ޙުކުމްކުރެވުނު، މި ޤަޟިއްޔާގައި މިނާގެ މައްސަލަ ކުރިޔަ ރިހެބިލިޓޭޝަން އަމުރު ނިމުމަކަށް އެންނަންދެން ނުވަތަ ޑްރަގް ކޯޓުން އެހެން ގޮތަކަށް ކަނޑައަޅަންދެން މި ޙުކުމް ތަންފީޒުކުރުން ހިފެހެއްޓުމަށް، އެ ޤާނޫނުގެ 67 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން އަމުރު ކޮށްފީމެވެ.

14 ރަޖަބު 1446

14 ޖަނަވަރީ 2025

މުޙައްމަދު ސަމީރު

ޤާޟީ

[5] ނޭޝަނަލް ޑްރަގް އެޖެންސީގެ ނަންބަރު: NDA/IA/2025/13 ރިޕޯޓް